

Everyday Sexism Project Danmark
Kirkegårdsvej 12, 3. tv., 2300 Kbh S.
espdanmark@gmail.com
<https://everydaysexism.com/country/dk>
<http://everydaysexismproject.dk/>

Tlf. 50550219
CVR. 36312238

16. november 2020

Opfordring til at lave en handlingsplan på tværs – indsats mod voldtægt fra Everyday Sexism Project Danmark (ESPD)

ESPD er en forening, der siden 2013 har haft til formål at indsamle oplevelser om, oplyse om og bekæmpe sexisme – bl.a. har ESPD gennem en årrække har arbejdet for en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse.

Ifølge en SDU undersøgelse blev 24.000 kvinder i Danmark i 2017 udsat for såkaldt tvangssamleje eller forsøg på tvangssamleje. Endnu flere blev udsat for andre typer af seksualiserede overgreb. Vi ved også at mænd udsættes for seksualiserede overgreb, samt at personer med handicap og personer fra LGBT+ miljøet er i højrisiko, når det gælder seksualiserede overgreb. Det ønsker vi at gøre noget ved.

Sexualiserede overgreb er et samfundsproblem og et ligestillingsproblem, fordi både forebyggelse og hjælp til ofre involverer synet på køn og seksualitet. Kønnen spiller ind når ofre victimblames og føler skam og skyld, der afholder dem fra at anmelde og søge hjælp, når mandlige ofre latterliggøres og kvindelige ofre beskyldes for at lyve, og når seksualitet forstås i en kønnet ramme, hvor mænd forventes at være pågående og kvinder passe på sig selv og LGBT+ personer ses som promiskuøse og dermed ikke ofre.

OVERORDNET OM BEHOVET FOR EN TVÆRSEKTORIEL INDSATS

ESPD mener, at det er positivt, at der nu kommer en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse, samt at der lægges op til, at dette ikke er den eneste indsats der igangsættes for at forbedre behandlingen af voldtægtssager. Der arbejdes også fra flere steder på at forbedre seksualundervisningen, herunder i form af undervisning om grænser og samtykke, hvilket vi støtter.

Vi mener dog, at indsatsen er alt for fragmenteret, hvilket i hvert fald delvis skyldes at voldtægt traditionelt har været anskuet ud fra forskellige synsvinkler og fagområder.

Forebyggelse har ikke været prioriteret ifht seksualiserede overgreb og hjælp til ofre for overgreb gives i så forskellige systemer, at det kan være en jungle at finde rundt i. Fx gives der rådgivning og hjælp i retsligt regi, i sundhedsfagligt regi, i socialfagligt regi og i både fx politikredse, regionalt og kommunalt regi.

ESPD opfordrer derfor til, at man samler indsatsen FOREBYGGELSE OG HJÆLP TIL OFRE FOR OVERGREB i en fælles handlingsplan – evt. med inspiration fra Norge (link):

<https://www.regjeringen.no/contentassets/1469f9bedad1476aadb0369ee899ab65/handlingsplan-mot-voldtekt-20192022.pdf>

UDARBEJDELSE AF HANDLINGSPLAN

ESPD mener, at der bør lægges en strategi for forebyggelse og hjælp, der inddrager flere sektorer. Med en fælles strategi er der en væsentlig større chance for, at indsatsen rammer mere præcist og samtidig bredt. Derved kan der gøres en reel forskel, ikke mindst for ofrene, ligesom man lettere vil få et overblik over, hvor der skal rettes op, hvilke mangler der måtte være, og ikke mindst hvad der virker. Ofte sidder aktørerne i én sektor og ønsker sig ting, man kun kan udføre i en anden sektor. Og fordi tingene sker i et andet regi, benyttes den viden indhentet et sted ikke systematisk bredt over alle de instanser, som kunne

have fordel heraf. Ved udarbejdelsen af en fælles handlingsplan er det derfor vigtigt, at man fra starten inddrager aktører fra forskellige sektorer.

Vores forslag er, at man inddrager:

- Forskere ifht undersøgelser af ofre, gerningspersoner og forebyggelse.
- Undervisere fra pædagogiske uddannelser, uddannelser på de sundhedsfaglige læreanstalter, uddannelser indenfor retssystemet, læreruddannelserne samt uddannelser indenfor det socialfaglige og psykologfaglige område.
- Videnspersoner indenfor det psykologfaglige, lægefaglige, socialrådgiverfaglige og øvrige indenfor sundhed, social, uddannelse, børn- og ungeområdet og retssystemet samt tværfaglige videnspersoner ifht internetbaserede krænkelser og communities.

Indholdet af handlingsplanen skal fokusere på samarbejde på tværs af sektorer evt. indenfor nogle afgrænsede dele som i den norske plan herunder;

- Måltrettet forebyggelse
- Hjælp til ofre
- Fokus på gerningspersoner
- Indsats i retssystemet
- Viden og uddannelse

ESPDs egne ønsker til sådan en handlingsplan indeholder bl.a.:

- Mere uddannelse og efteruddannelse samt en specialenhed i politiet for at sikre voldtægtsofre en god behandling og efterforskning.
- Øget fokus på viden, herunder offerundersøgelser der afdækker problemet med seksualiserede overgreb bredere, undersøgelser af gerningspersoner/personer der overskrider andres grænser, undersøgelser af viden og fordomme hos myndighederne, (ny) undersøgelse af falske anklager/anmeldelser. Uden tilstrækkelig viden er det svært at forebygge, punktere myter og se, om indsatser virker.
- At der i systemet bliver gemt oplysninger, når en person henvender sig med en beretning om overgreb. Vi ved fra udenlandske og en dansk undersøgelse, at der er store risici for, at overgreb gentages, hvorfor det er vigtigt at gemme oplysninger (i tilstrækkelig lang tid og også i de tilfælde, hvor der ikke sigtes eller rejses tiltale), fordi det øger chancen for at fange seriekrænker – og herunder opnå domfældelse, fordi sandsynligheden øges, jo flere sager der er.
- Fokus på at seksualundervisning skal være bred, men også at vi ikke kan "nøjes" med at give viden og få sat tanker i gang hos den yngre generation. Viden og forebyggelse skal ske på flere niveauer, herunder kampagner rettet mod voksne, undervisning på social- og sundhedsfaglige uddannelser mv, som kan sikre både forebyggelse og bedre behandling af ofre.

KONKLUSION

Vi mener, at det er vigtigt, at skabe en handlingsplan med input fra alle relevante sektorer. Målet skal være forebyggelse, men også en god behandling af ofre i retssystemet samt en god behandling af ofre i det socialfaglige og sundhedsfaglige system. Det koster på det individuelle plan og på det samfundsmæssige plan, når vi ikke forebygger seksualiserede overgreb, og når vi ikke hjælper ofrene godt nok, efter at de har været udsat for overgreb.

Vi opfordrer til, at Ligestillingsudvalget i samarbejde med Ligestillingsministeriet sætter sig i spidsen for at få igangsat arbejdet med en handlingsplan fx via en høring.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for **Everyday Sexism Project Denmark**